

# W Darłowie odsłonięto XV-wieczne zacheuszki i szczątki średniowiecznych malowideł

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 3 grudnia 2020



Od lipca 2020 r w XV-wiecznej kaplicy przylegającej od południa do prezbiterium kościoła Mariackiego w Darłowie trwają prace konserwatorskie. Po skuciu znacznej części tynków niemal aż do cegły odkryto fragmenty średniowiecznych tekstów i malowideł ściennych oraz XV-wieczne zacheuszki w kształcie krzyża maltańskiego w okręgu. Zacheuszki, czyli krzyże apostołskie, w kościołach czy kaplicach katolickich są umieszczane podczas ich konsekracji w dwunastu miejscach. Polska nazwa *zacheuszki* nawiązuje do opisanego w Biblii postaci Zacheusza, zwierzchnika celników w Jerychu, który gościł w swoim domu Jezusa. Darłowskie zacheuszki są namalowane czerwoną ochrą. W średniowieczu namaszczenia ścian i ołtarza dokonywał wyłącznie biskup. Świętym olejem kreślił on w odpowiednich miejscach krzyże równoramienne, rozpoczynając obrzęd od ściany północnej, przechodził na ścianę zachodnią a następnie południową. Na końcu namaszczał ołtarz.

Pierwsza znana wzmianka o kaplicy przylegającej od południa do prezbiterium darłowskiej świątyni pochodzi z końca XV wieku. Z roku 1484 mamy informację, że braku pieniędzy zmusił konwent cystersów z Bukowa Morskiego do sprzedaży wikariatów istniejących przy kościele parafialnym w Darłowie. Wówczas opat Dytrych, przeor Ewalad oraz podprzeor Michał sprzedali Jakubowi Lichtevothowi, dziekanowi katedry w Kamieniu i równocześnie wikariuszowi w kościele Mariackim w Darłowie, roczną rentę w wysokości

4,5 guldenów reńskich za sumę 75 guldenów reńskich, zastrzegając sobie w akcie sprzedaży prawo pierwokupu. Jednak renta ta nie została wykupiona przed rokiem 1535, kiedy to cysterski klasztor w okresie protestanckim uległ likwidacji. Od tego czasu kaplica nosiła nazwę Lichtevothów.

Podczas wojny trzydziestoletniej (1618-1648) zmieniła swą nazwę na kaplicę Schüttena, nazwaną tak na cześć zasłużonego dla Darłowa burmistrza Schüttena. Po drugiej wojnie światowej nosiła nazwę kaplicy św. Antoniego. Obecnie z inicjatywy proboszcza parafii MB. Częstochowskiej i gwardiana klasztoru franciszkanów o. Wiesława Przybysza po zakończeniu renowacji latem 2021 r. będzie tam Kaplica Adoracji Najświętszego Sakramentu.

Do wnętrza prowadzą dwa ostrołukowe portale jeden od południa i drugi od zachodu. Wnętrze doświetlają dwa dwuskokowe okna zamknięte łukiem ostrym. Kaplica ma piękne gwiaździste czteroramienne sklepienie. Tak jak i kościół Mariacki ulegała kilku pożarom, po których była przebudowana. Podczas prac konserwatorskich odkryto również średniowieczne ostrołukowe wejście prowadzące od południa do kaplicy. Prace konserwacyjne i renowacyjne zostały dofinansowane kwotą 40.000 złotych przez darłowski samorząd.

Leszek Walkiewicz